

<i>Verzija propisa:</i>	PRAVILNIK O USLOVIMA ZA DEKLARISANJE, OZNAČAVANJE I REKLAMIRANJE HRANE ZA ŽIVOTINJE ("Sl. glasnik RS", br. 4/2010)
-------------------------	---

<i>Glasi:</i>	Službeni glasnik RS, broj 4/2010 od 29/01/2010
---------------	---

<i>Verzija na snazi:</i>	06/02/2010 -
--------------------------	--------------

<i>Početak primene:</i>	01/05/2010
-------------------------	------------

<i>Donosilac:</i>	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede*
-------------------	---

<i>Natpis:</i>	ZAKON O BEZBEDNOSTI HRANE ("Sl. glasnik RS", br. 41/2009)
----------------	---

I OSNOVNE ODREDBE

II USLOVI ZA DEKLARISANJE HRANE ZA ŽIVOTINJE

1. Kvalitet hrane za životinje
2. Proizvođačka specifikacija
3. Pakovanje hrane za životinje

III USLOVI ZA OZNAČAVANJE HRANE ZA ŽIVOTINJE

IV USLOVI ZA REKLAMIRANJE HRANE ZA ŽIVOTINJE

PRAVILNIK

O USLOVIMA ZA DEKLARISANJE, OZNAČAVANJE I REKLAMIRANJE HRANE ZA ŽIVOTINJE

("Sl. glasnik RS", br. 4/2010)

I OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilnikom bliže se propisuju uslovi za deklarisanje, označavanje i reklamiranje hrane za životinje.

Član 2

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom pravilniku imaju sledeće značenje:

- 1) *deklarisanje* jeste postupak na osnovu koga se imajući u vidu uslove propisane ovim pravilnikom dolazi do podataka koji se unose u deklaraciju;

2) *deklaracija* jesu svi podaci iz proizvođačke specifikacije koji su u skladu sa ovim pravilnikom od značaja za kvalitet i obeležavanje hrane za životinje, a koji se nalaze na pakovanju hrane za životinje u cilju pravilnog i potpunog informisanja kupaca o toj hrani;

3) *dodaci hrani za životinje* jesu supstance i mikroorganizmi, koji se dodaju hrani za životinje radi poboljšanja njenih bioloških i hranljivih vrednosti i kvaliteta, boljeg iskorišćavanja hranljivih sastojaka i produženja trajnosti, jednostavnijeg tehnološkog postupka u pripremi smeša i poboljšanja karakteristika proizvoda od životinja;

4) *premixi* jesu proizvodi sa visokim sadržajem vitamina, mineralnih materija, aminokiselina i dodataka hrani za životinje, koji su homogeno izmešani sa nosačem, a služe za ishranu životinja u kombinaciji sa hranivima ili za izradu smeša;

5) *proizvodnja hrane za životinje* jeste proces koji podrazumeva odvagu, mlevenje i mešanje sirovina, pakovanje, označavanje, deklarisanje i skladištenje do distribucije proizvoda;

6) *smeša* jeste proizvod dobijen mešanjem hraniva i premiksa sa ili bez dodataka hrani za životinje;

7) *hrana za životinje* jeste svaka supstanca ili proizvod (hranivo, smeša, premiks, dodatak hrani za životinje, hrana za životinje sa posebnim nutritivnim potrebama i medicinirana hrana za životinje) prerađena, delimično prerađena ili neprerađena, namenjena za ishranu životinja koje služe za proizvodnju hrane;

8) *hraniva* jesu proizvodi biljnog, životinjskog, mikrobiološkog i mineralnog porekla proizvedeni prirodnim ili industrijskim putem, koji služe za ishranu životinja i proizvodnju premiksa i smeša.

II USLOVI ZA DEKLARISANJE HRANE ZA ŽIVOTINJE

Član 3

Hrana za životinje može da se deklarise ako:

- 1) su ispunjeni uslovi u pogledu kvaliteta hrane za životinje;
- 2) je doneta proizvođačka specifikacija;
- 3) je pakovana na odgovarajući način.

1. Kvalitet hrane za životinje

Član 4

Kvalitet hrane za životinje koji je uređen propisima o kvalitetu hrane za životinje osnova je za utvrđivanje sadržine proizvođačke specifikacije koja prati normative o kategorizaciji, fizičkim, hemijskim, fizičko-hemijskim i nutritivnim svojstvima hrane za životinje propisane tim propisom.

2. Proizvođačka specifikacija

Član 5

Proizvođač, pre početka proizvodnje hrane za životinje, donosi proizvođačku specifikaciju koja sadrži sledeće elemente koji se unose u deklaraciju:

- 1) trgovačko ime i naziv hrane za životinje;
- 2) sirovine upotrebljene u proizvodnji, prema opadajućem redosledu količina;
- 3) garantovane analize;
- 4) način upotrebe;
- 5) druge podatke od značaja za proizvodnju te hrane za životinje koji utiču na njene karakteristike;
- 6) način čuvanja;
- 7) naziv i sedište proizvođača;
- 8) datum proizvodnje i rok upotrebe;
- 9) neto količinu hrane za životinje.

Član 6

Trgovačko ime hrane za životinje unosi se u deklaraciju ispred svih podataka i ispisuje velikim slovima.

Naziv hrane za životinje određuje, se u skladu sa propisom kojim se uređuje kvalitet hrane za životinje, za pojedinu vrstu i kategoriju životinja, a u deklaraciju se unosi ispod trgovačkog imena i ispisuje manjim slovima.

Ako hrana za životinje sadrži određene lekove (u daljem tekstu: medicinirana hrana za životinje), kokcidiostatike i histomonostatike ili ako se radi o genetski modifikovanoj hrani za životinje, na deklaraciji pored podataka iz stava 2. ovog člana mora da piše da se radi o mediciniranoj hrani za životinje, hrani za životinje koja sadrži kokcidiostatike ili histomonostatike ili da se radi o genetski modifikovanoj hrani za životinje.

Ako medicinirana hrana za životinje i hrana za životinje koja sadrži kokcidiostatike ili histomonostatike nije obeležena na način iz stava 3. ovog člana, preko deklaracije može da se stavi pečat koji sadrži te naznake.

Ako je hrana za životinje predviđena za ishranu životinja sa posebnim nutritivnim potrebama na deklaraciji pored podataka iz stava 2. ovog člana mora da piše da se radi o hrani za životinje sa posebnim nutritivnim potrebama.

Član 7

Hrana za životinje koja je, u skladu sa propisom o kvalitetu hrane za životinje, proizvedena po posebnim zahtevima na osnovu uputstva proizvođača hrane zasnovanog na specifičnim nutritivnim potrebama životinja, s obzirom na rasu, starost, pol i kategoriju životinja, posle naziva hrane za životinje u deklaraciji obavezno sadrži napomenu: "proizvedeno po posebnim zahtevima".

Član 8

U deklaraciju se unosi vrsta i naziv sirovina upotrebljenih u proizvodnji, a zavisno od vrste hrane za životinje i sledeći podaci koji se odnose na sirovine upotrebljene u proizvodnji:

- 1) za hraniva za koje je predviđena kategorija kvaliteta - oznaka kvaliteta;
- 2) za hraniva sa dodatkom neproteinskih azotnih jedinjenja - vrsta i količina upotrebljenog nosača, naziv i količina dodatog neproteinskog azotnog jedinjenja i proteinski ekvivalent hraniva;
- 3) za hranivo (osušen stočni kvasac) - podatak o vrsti kvasca i podlozi na kojoj je proizveden;
- 4) za smeše - hemijski sastav smeše, odnosno sadržaj proteina, masti, celuloze, pepela, vlage, kalcijuma (Ca), fosfora (P) i natrijuma (Na);
- 5) za smeše u kojima se nalaze neproteinski izvori azota - naziv i udeo mase neproteinskog azotnog jedinjenja i proteinski ekvivalent iz neproteinskog azota;
- 6) za dodatke hrani za životinje obeležene međunarodnom oznakom (E sa brojem proizvoda) - međunarodna oznaka te sirovine.

Član 9

Ako se radi o mediciniranoj hrani za životinje i hrani za životinje koja sadrži kokcidiostatike ili histomonostatike u deklaraciju se, kada su u pitanju sirovine upotrebljene u proizvodnji, unosi naziv leka i njegova koncentracija, a ako se radi o genetski modifikovanoj hrani za životinje - vrsta genetske modifikacije.

Član 10

Na osnovu fizičko-hemijskih analiza koje je proizvođač obavio, na deklaraciji se navodi da kilogram hrane za životinje garantovano sadrži određene parametre utvrđene propisom o kvalitetu hrane za životinje, odnosno parametre iz uputstva proizvođača hrane zasnovanog na specifičnim nutritivnim potrebama životinja, s obzirom na rasu, starost, pol i kategoriju životinja.

Pored parametara iz stava 1. ovog člana u deklaraciju mogu da se unesu i drugi fizičko-hemijski parametri, odnosno hemijske karakteristike za koje proizvođač smatra da je potrebno da se nalaze na deklaraciji.

Član 11

Proizvođač određuje način upotrebe hrane za životinje, a uputstvo o načinu upotrebe nalazi se na deklaraciji sa svim potrebnim instrukcijama za pravilnu upotrebu hrane za životinje.

Član 12

Proizvođač mora u deklaraciju da unese i druge podatke koji utiču na karakteristike te hrane za životinje i/ili koje mogu da imaju štetan uticaj na zdravlje ljudi, životinja ili životnu sredinu.

Kada je u pitanju medicinirana hrana za životinje i hrana za životinje koja sadrži kokcidiostatike ili histomonostatike, na deklaraciji mora da se navede koliko dana pre klanja životinje mora da se prekine davanje hrane za životinje koja sadrži određeni lek, kokcidiostatike ili histomonostatike (karenca).

Kada je potrebno, proizvođač unosi u deklaraciju i određeno upozorenje vezano za hranu za životinje i njenu upotrebu.

Član 13

Uputstvo o načinu čuvanja hrane za životinje unosi se u deklaraciju u vidu navoda da se proizvod čuva na suvom, hladnom i mračnom mestu, zaštićenom od ulaska glodara, insekata, ptica i drugih životinja.

Član 14

U deklaraciju se unosi naziv i sedište, odnosno adresa proizvođača, a kod uvozne hrane za životinje naziv i sedište, odnosno adresa uvoznika, zemlja porekla ("proizvedeno u ...") i zemlja iz koje je hrana za životinje uvezena ("uvezeno iz...").

U deklaraciju se unosi naziv i sedište, odnosno adresa pravnog ili fizičkog lica odnosno preduzetnika koji hranu za životinje prepakuje, ako je od proizvođača dobio saglasnost za prepakivanje.

Pored podataka iz st. 1. i 2. ovog člana, u deklaraciju se unosi i veterinarski kontrolni broj objekta za proizvodnju hrane za životinje, a kod uvozne hrane za životinje broj proizvodnog objekta u zemlji porekla robe.

Član 15

Rok upotrebe je period u kome hrana za životinje zadržava svoja propisana svojstva odnosno kvalitet, ako se čuva na odgovarajući način.

Rok upotrebe se u deklaraciji označava sa:

- 1) "upotrebljivo do..." posle čega se navodi mesec i godina;
- 2) "proizvedeno..." sa navođenjem dana, meseca i godine proizvodnje, posle čega se navodi rok upotrebe "rok upotrebe..." određen u mesecima.

Član 16

Neto količina hrane za životinje označava se jedinicama mase ili zapremine:

- 1) za hranu za životinje koja je u čvrstom stanju u kilogramima ili gramima;
- 2) za tečnu hranu za životinje u litrima i mililitrima.

3. Pakovanje hrane za životinje

Član 17

Proizvođač, zavisno od vrste hrane za životinje, u proizvođačkoj specifikaciji određuje način njenog pakovanja, kao i vrstu materijala od koga će se proizvoditi ambalaža.

U zavisnosti od načina pakovanja hrane za životinje, na pakovanje se stavlja odgovarajuća deklaracija.

Član 18

Hrana za životinje se stavlja u promet u zatvorenom, originalnom pakovanju, koje omogućava da kupac pri otvaranju, vidno i trajno ošteti ambalažu.

Originalno pakovanje hrane za životinje mora da bude napravljeno od materijala koji nisu škodljivi i toksični i koji obezbeđuju očuvanje kvaliteta proizvoda do momenta otvaranja u roku upotrebe.

Član 19

Na hrani za životinje koja se stavlja u promet u originalnom pakovanju, deklaracija mora da bude ušivena, zalepljena ili odštampana na pojedinačnom pakovanju, a pored toga deklaracija mora da bude zalepljena ili odštampana na zbirnom pakovanju (pakovanje više pojedinačnih proizvoda) i transportnom pakovanju (pakovanje više zbirnih pakovanja na paleti).

Ako se hrana za životinje stavlja u promet u rasutom stanju deklaracija mora da bude na kontejneru i u dokumentaciji koja prati pošiljku u transportu.

Deklaracija iz st. 1. i 2. ovog člana mora da bude na srpskom jeziku, lako uočljiva, jasna, čitka i neizbrisiva i ne može biti prekrivena drugim rečima ili oznakama.

Član 20

Ako neto količina hrane za životinje koja se stavlja u promet u originalnom pakovanju ne prelazi više od 100 g, odnosno 100 ml, u deklaraciju se unose samo: naziv hrane za životinje, naziv i sedište proizvođača, prepakivača i uvoznika, neto količina hrane za životinje, osnovne sirovine, datum proizvodnje i rok upotrebe u skladu sa članom 15. stav 2. ovog pravilnika.

III USLOVI ZA OZNAČAVANJE HRANE ZA ŽIVOTINJE

Član 21

Hrana za životinje je označena ako je upakovana u originalnu ambalažu, ima deklaraciju i EAN.UCC broj i simbol - bar kod.

Pored podataka iz stava 1. ovog člana na originalnom pakovanju hrane za životinje može da se nalazi oznaka HACCP i oznaka standarda kvaliteta, koje ukazuju da je proizvođač uspostavio sistem za osiguranje bezbednosti proizvoda u svim fazama proizvodnje, prerade i prometa proizvoda, odnosno da primenjuje principe dobre proizvođačke i higijenske prakse.

Na pakovanju hrane za životinje pored podataka, odnosno oznaka iz st. 1. i 2. ovog člana mogu da se nalaze oznake kvaliteta hrane za životinje, ako za takve oznake postoje adekvatni sertifikati, odnosno diplome.

IV USLOVI ZA REKLAMIRANJE HRANE ZA ŽIVOTINJE

Član 22

Hrana za životinje koja je označena i deklarirana u skladu sa ovim pravilnikom može da se reklamira:

- 1) u skladu sa podacima iz deklaracije;
- 2) tako da njen oblik, izgled i pakovanje, materijali za izradu ambalaže, način na koji je aranžirana i izložena, kao i informacije o hrani za životinje koje su dostupne kupcu ne dovode kupca u zabludu pripisivanjem hrani za životinje nepostojećih svojstava i dejstva ili isticanjem posebnih svojstava hrane za životinje u slučajevima kada su ona svojstvena svim proizvodima te vrste;
- 3) tako da se ne pripisuju lekovita i terapijska svojstva ili preventivna svojstva hrani za životinje koja ih ne poseduje;
- 4) tako da se svaki podatak koji se reklamira zasniva na naučnim činjenicama koje se mogu dokazati;
- 5) tako da se oznake kvaliteta hrane za životinje iz člana 21. stav 3. ovog pravilnika koje se nalaze na pakovanju vidljivo odvoje od svih podataka iz deklaracije.

Član 23

Danom početka primene ovog pravilnika prestaju da važe odredbe Pravilnika o kvalitetu i drugim zahtevima za hranu za životinje ("Službeni list SRJ", br. 20/00 i 38/01) koje se odnose na deklarisanje, obeležavanje i pakovanje hrane za životinje.

Član 24

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije", a primenjuje se od 1. maja 2010. godine.